

MUSSENTELDAG 2016

Door de warme maand maart, dachten we eerst dat het mussentelweekend op en 10 april 2016 te laat zou zijn om nog betrouwbare gegevens op te leveren. Maar toen kwam de koude inval en de natuur viel stil. Bovendien was 9 en 10 april ook nog eens het laatste weekend van de paasvakantie en werd het mussentelweekend verlengd tot het volgende weekend. Dat bleek een goede zaak want nu kregen we zelfs nog iets meer meldingen binnen. Zoals vorig jaar komen de Vlaamse Provincies er opnieuw verschillend uit (Fig.1): De meldingen komen vooral uit de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen terwijl de provincies West-Vlaanderen, Vlaams Brabant en Limburg altijd wat achterop blijven. Vroeger (De Coster et al 2015) vonden we reeds een nauw verband tussen het aantal deelnemers aan de mussenteldag en het aantal inwoners van een provincie. Het minder bereiken van die provincies of de geringere bereidheid om te tellen, kunnen natuurlijk ook een rol spelen.

Aangezien we met deze jaarlijkse telling geen uitspraak kunnen doen over het voorkomen van de

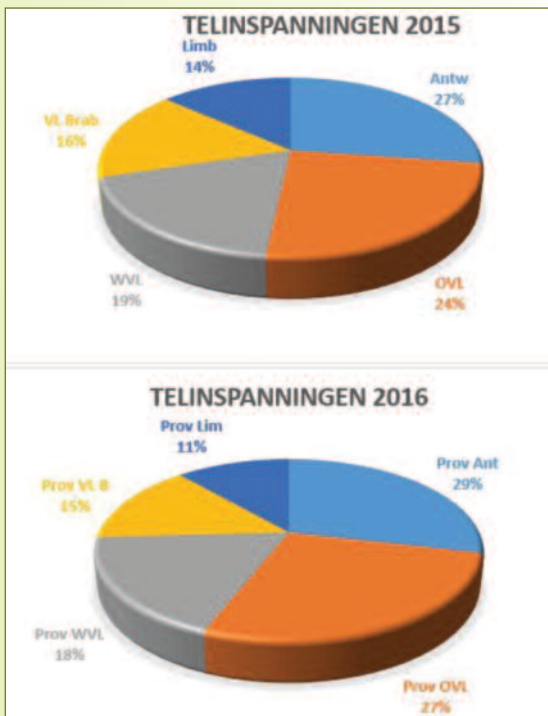

Fig.1 : Telinspanningen over de verschillende provincies. [a]Telweekend 2015, [b] Telweekend 2016.

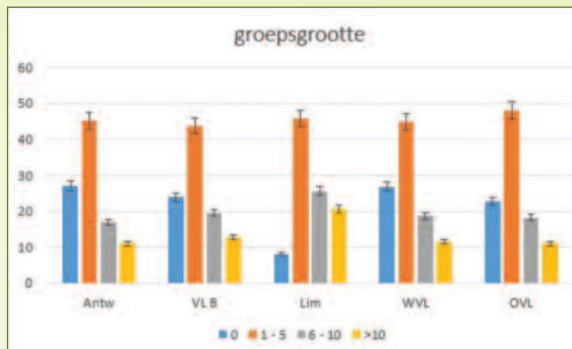

Fig.2 : Het aantal huismussen (+/- standaardfout) in de verschillende categorieën voor de verschillende Vlaamse Provincies.

Huismus *Passer domesticus* in Vlaanderen, spitsen we ons vooral toe op de waargenomen groepen.

Daarbij valt het op dat in Vlaanderen, zoals eerder vastgesteld (De Coster et al 2015) nog altijd hoofdzakelijk kleine groepen, van 1 - 5 huismussen worden waargenomen (Fig.2). Tegelijkertijd treden er ook nog verschillen op tussen de verschillende provincies. Vooral in de Prov. Limburg worden nog grote groepen huismussen (van > 10 huismussen) waargenomen terwijl die in de andere provincies opvallend minder worden waargenomen.

Nultellingen of locaties waar geen huismussen worden waargenomen, komen vooral uit de provincies OVL en Antw., iets minder uit de provincies WVL en VL Brab en opvallend minder uit de prov. Limburg (Fig.3).

Aangezien we bij deze telling ook vragen naar het voorkomen van de Koolmees *Parus major* en de Merel *Turdus merula*, kunnen we kijken naar het voorkomen van de 3 beschouwde soorten in de

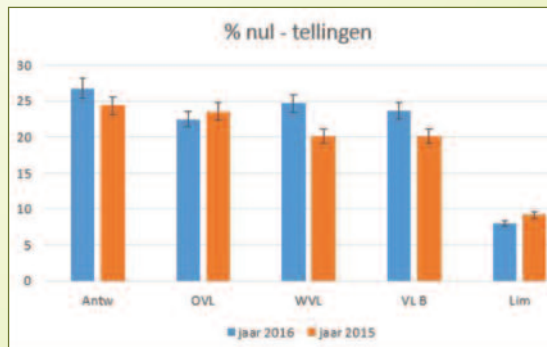

Fig.3 : het percentage nul-tellingen voor de verschillende provincies in 2015 en 2016

VOGELBESCHERMENGE

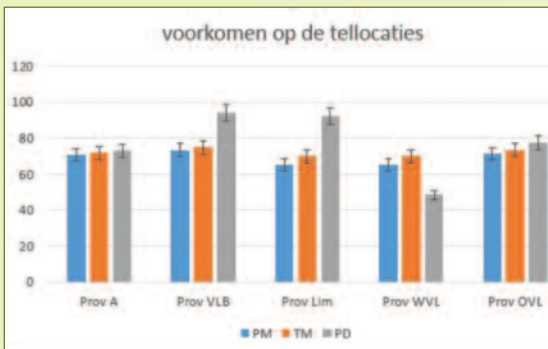

Fig.4 : het voorkomen van Koolmees (PM), Merel (TM) en Huismus (PD) op de tellocaties in de verschillende provincies.

verschillende provincies (Fig.4). Daarbij zien we dat:

- In de prov. Antw en OVL zowel de Koolmees, de Merel als de Huismus in zo'n 71% van de tuinen voorkomen.
- In de provincies VI Brab en Limburg geldt ongeveer hetzelfde voor de Koolmees en de Merel terwijl de Huismus in opvallend meer (94% en 91%) tuinen voorkomt.
- Voor de prov. WV geldt juist het omgekeerde en komt de huismus in opvallend minder (43%) tuinen voor dan de Koolmees en de Merel

Met dit jaaroverzicht kunnen we uiteraard nog geen uitspraken doen over een eventuele verdere achteruitgang, status quo of toename van de Huismus in Vlaanderen. Dit doen we na opnieuw 10 jaar tellingen of in 2022. Toch kunnen we nu reeds stellen dat door het blijvend voorkomen van vooral kleine groepen Huismussen, de toekomst er voor de Huismus nog altijd niet rooskleurig uitziet.

Voedseltekort, habitatverlies en het achteruitgaan van de genetische diversiteit (typisch voor kleine groepen) (Vangestel et al 2011) vormen belangrijke factoren in de achteruitgang van de huismus.

Literatuur.

De Coster, G., De Laet, J., Vangestel, C., Adriaensen, F. en Lens, L. (2015). *Citizen science in action- Evidence for long-term, region-wide House sparrow declines in Flanders, Belgium. Landscape and urban planning 134: 139-146.*

Vangestel, C., Mergeay, J. en Lens, L. *Genetische verbondenheid en diversiteit bij Huismussen: van het platteland naar de stad. De Levende natuur 112: 80-83*

Voor meer info:

Jenny De Laet (beleidsmedewerker ABLLO vzw)
Jenny.delaet@ugent.be

Ben jij op zoek naar een nieuwe tijdsinvulling? Wil jij je nuttig maken voor de vogels in je buurt? En ben je stiekem dol op dingen organiseren? Neem dan de natuur in je buurt onder je vleugels en word vogelbeschermengel bij Vogelbescherming Vlaanderen vzw.

Samen ons doel bereiken

Vogels beschermen, dat kunnen wij niet alleen. Dagelijks ijvert Vogelbescherming Vlaanderen voor een betere bescherming, zowel voor vogels als voor andere wilde dieren. De vragen die we ontvangen, de activiteiten die we ontplooiën en de thema's waar we rond werken nemen alsmaar toe. Heel wat van onze thema's kunnen op lokaal niveau extra kracht bijgezet worden. Het ontbreekt ons echter aan mankracht om in het veld doeltreffend te kunnen optreden, campagnes uit te dragen of effectief een dier ter plaatse te helpen.

Daarom starten we met de uitbouw van nieuwe lokale afdelingen, gebouwd op vrijwilligers, oftewel vogelbeschermengelen. Jij kan als vogelbeschermengel in jouw eigen gemeente optreden als afgevaardigde van Vogelbescherming Vlaanderen vzw.

Wie ben jij

Ben jij een organisatietalent, niet bang om je mening te uiten en kan je gemakkelijk met andere mensen samenwerken? Ben je bereid om regelmatig samen te zitten met gelijkgestemden en gezamenlijk acties te ontwikkelen in jouw buurt? Dan zoeken wij jou! Uit een brede waaier aan mogelijkheden kan jij de taak kiezen die het best bij jou past.

Elke afdeling werkt rond een specifiek thema. Ga bijvoorbeeld aan de slag om het probleem van roofvogels in gevangenschap aan te kaarten. Speur inbreuken op de bescherming van wilde vogels op en word zo onze ogen en oren in het veld. Of ben jij eerder een coördinator die er liever voor zorgt dat noodlijdende wilde dieren in een van de erkende vogelopvangcentra terecht komen? Ben je benieuwd naar wat jij concreet kan doen binnen elk afdelingsthema? Neem snel een kijkje op vogelbeschermengel.be.

Wat biedt Vogelbescherming Vlaanderen jou?

- Een warm nest. Je werkt samen met andere vrijwilligers in jouw afdeling en hebt regelmatig contact met jouw contactpersoon van Vogelbescherming Vlaanderen.
- Een leerrijke omgeving. Na een kennismakingsgesprek wordt je speciaal opgeleid binnen jouw gekozen thema. Je ontvangt een handige map met alle benodigde informatie en je kan regelmatig deelnemen aan vormingsmomenten. Bovendien is er volop ruimte om jezelf te ontwikkelen.
- Een nuttige vrijetijdsbesteding. Op een professionele manier krijg jij de kans om het verschil te maken voor de vogels en andere wilde dieren in jouw buurt.